

H

D.

Ad

Ty

De
H I S P A N O R V M
E T A L B A N I D V C I S

Tyrannide,

D. G V I L I E L M I N A S S O V I I

Principis Aurasionum, &c.

Ad Ordines Populumque Belgarum

L I B E R A D E N V N C I A T I O ,

1572. 26. Junij.

L V G D . B A T A V .

Typis Iacobi Marci.

• I o c x i x .

1649

27 195
2054

MEmores monere, viri Belgæ, iampridem desiit apud vos esse necessarium, siquidem ex calamitatem hisce annis per cervices vestras gravissimæ sunt, quæ vos haud dubiè neque ratione neque sensu destituerunt: quibus hostem atrocissimum à fidelissimo patrone & salutari vindice distinguendum experiremini. Quam sententiam si quis propitius Deus animis vestris immisisset tunc, cum nos per universam Germaniam, contractis multo instructissimis equitum pedestrumque copiis, vobis pro foribus vestris usurpandæ libertatis faceremus copiam: Neque nunc deploretis pulcherrimam patriam, plus quam Phalaricæ tyrannidis atrocitate laceratam, neque ille omnis truculentię antesignanus diutius stetisset, quam immanissimorum scelerum persolvisset poenas. Sed hanc expeditionem nostram exceperunt, non solum alienæ à nostro incōparabili

4 GVLIELMI ARAVSIONIS

ribili beneficio voluntates vestræ,
verum etiam sinistræ interpretatio-
nes, mendacia & calumniæ. Scili-
cet enim non aliter tunc ferebant
rerum involucra, nisi vt, qui be-
luinam istam crudelitatem nun-
quam secuturam sperabatis, causam
ad eos solos pertinere arbitraremi-
ni, quibus perditis, vos tamen cum
Republ. & facultatibus vestris stare,
tis salvi & incolumes. Qui fanati-
cus error nisi tunc damnantibus fa-
tis insedisset animis vestris, maluif-
setis haud dubiè ad recuperandam
libertatem vestram, extrema adver-
sus tales latronem declarare exem-
pla, quam nos clausis portis, nega-
toq; omni commeatu universa gra-
titudinis significatione frustrare. Et
tamen nobis, ô miserrimi atque af-
flictissimi, etiam vobis promissa fal-
lentibus, ne ipse quidem, vt info-
lentissimus, ita ignavissimus vasta-
tor fidem abrogabit, quin tunc in
promptu mihi fuerit, non minus
imbel-

DENVNCIAT. AD BELGAS 5

imbellis mendacioque exaggeratas
eius copias , vel in obvias quasque
munitiones dissipare , vel castrorum
probrosis cancellis ad inediam &
desperationem concludere , vel
apertis campis reluctantes , atque
cōsternatas animis, profligare, quam
ad Rheni ripam satis multo tempo-
re ex dissitis Germaniæ finibus ex-
pectatum exercitum , invito illo, ac
ne ostentare quidem se auso , in ul-
teriore Mosæ continentem trans-
ponere : nisi præter omnem expe-
ctationem , incrudescente per Gal-
liam bello , ad sociorum , qui dissi-
tis amplissimi regni oris disclusi col-
ligere sese non poterant , extremam
necessitatem fuisse accelerandum.
Quam festinationem elatissimus po-
pulator , si sibi (quod vobis persua-
sit) pro fuga nostra usurpandam ,
pro sua victoria apud suos celebra-
dam existimavit , cur non etiam
mendacissimis illis triumphis illud
adiecit , quod nulla non illâ asperri-

A 3 mā

6 GVLIELMI ARAVSIONIS

mâ hyeme mundi elementa , nullæ
non cœli iratissimi iniuriæ, ita exer-
citum nostrum attriverunt , vt vel
ipse (qui sibi tanquam victori tan-
toperè plausit) à tergo nos infesta-
re , vel occurrere à fronte Rex Gal-
liæ (quem & illic fatales pestes im-
puberem identidem opprimebant)
sit aggressus? Imò , cur ille suos pe-
riculo subtraxisse satis habens , statim
ad hyberna confluxit? hic missis be-
nevolentissimis legationibus , sub-
ministratisque exercitui meo rebus
necessariis , spaciū dedit , quod
dispalatis per periculosa loca Reli-
gionis Confoederatis suffecisse con-
stat ad colligendas eas vires , qui-
bus tam inexpectatum impetum
non solum propulsarunt , verum
etiam pacem istiusmodi artificum
technis identidem violatam , à be-
nignissimo obtinuerunt. Cuius quo-
ta pars ad meum beneficium perti-
neat , qui primum nusquam non pe-
riclitantes , illatis in regnum alien-
num

DENVNCIAT. AD BELGAS. 7

num castris, præstiti incolumes, de-
inde etiam selectissimis auxiliis ful-
civi atque auxi, salutaris amicissimo
tandem regno exitus demonstravit.
Quando igitur, viri Belgæ, ita re-
rum vestrarum iniquitas comparata
extitit, ut non prius assertorem ac
vindicem salutis vestræ è manibus
amissum deploraretis, quam illic
superata demum omnia mala vos
invitarent ad exempla, cumque ex-
rema atrocissimarum iniuriarum
catastrophe fateri cogat, pluris ve-
stra omnium (quocunque detum
ordine, conditione, genere, loco, re-
ligione, conscientia estis) interesse,
quam nostra, vt exoticæ, ac plus
quam Barbaricæ insolentiæ iugum
tandem de cervicibus carissimæ pa-
triæ abrumpatur: excipite quæso læ-
to omne, atque exemplo, restitu-
tam iam tertium pulcherrimo, ei-
demque vt vicino, ita cognato re-
gno pacem. In quo turbando san-
guinolentissimus discordiarum ar-

A 4 chite-

8 GVLIELMI ARAVSIONIS

chitectus non solum hoc spectavit,
vt vnico hoc tanquam clypeo mu-
niretur per universum orbem Chri-
stianum Antichristi diadema, verum
etiam ipse peregrini furoris sumptu,
suam in capita & fortunas vestras su-
stentaret tyrannidem. Nolite obse-
cro committere, vt divinæ manui,
ad istum modum vobis recuperan-
dæ salutis rationes præmonstranti,
desuisse videamini. Quid enim ex-
horrescitis periculum? quid adhuc
dissimulatis voluntates, aut suppri-
mitis exulceratores, quam vt sup-
primi velint, iniuriis animos, pu-
gnante pro vobis, vocanteque ad
applausum victoriæ ipso numine?
Maturuit enim (gliscentibus exem-
plis credite) ad ruinam suam iste
tyrannus, devolutus est ad perio-
dum insolentiæ, qua tam inauditis
atque detestabilibus exemplis im-
pulsus sursum ac deorsum omnem
antiquum statum concussit: Cuius
si cursum ac fata non intelligitis,
exitus

exitus rerum à constituto mundo
perspicuè docuit, hanc esse omnium
tyrānorū periodum, vt, postquam
omnes scelerū numeros expleve-
runt, nec habent quod flagitiis ad-
dant, tunc sub ingenti mole deli-
ctorum faticant, vrgentibusque ne-
fariæ conscientiæ stimulis, spem om-
nem profligatam dedāt ad pœnam,
adeò, vt nec requiem, nec solatium
ab hoc æstu inveniant ullum, nisi vt
sui ipsorum tandem evadant carnifi-
ces. Ad quod præcipitum si non
dum per ventum existimatis, agite,
ostendite vllum vel minimum divi-
ni humanique iuris vestigium, quod
intactū ab illo dicere possitis. Quas
immunitates, privilegia, iudicia non
funditus sustulit? quibus provinciis,
vrbibus, agris, cui sanguini vel he-
roico, vel populari pepercit? quid
relicuum fecit, quod non violen-
tissimis exactionibus decimarum, vi-
cesimarum, centesimarum etiam ad
anetam & mentam usque, vobis ne

A 5 roga-

10 GVLIELMI ARAVSIONIS

rogatis quidem, expilavit? protervia,
edacitate, gula, rapinis, furtis erra-
tici satellitii exhausit? libidinibus,
adulteriis, stupris, vi, raptu, incanta-
mentis, venenis corruptit ac foeda-
vit? Vxores vestræ (vobis ne muti-
re quidem ausis) nefandissimis re-
cutitorum amplexibus hæserunt, fi-
liæ philtris ad turpissimos impu-
tissimorum scurrarum amores de-
mentatæ, pueri probra passi, quo-
rum nomina haetenus ignoravit
vtraque Germania. Qualia si in mi-
litum insolentiam reiiciat, cur mili-
tem habet sine disciplina? cur om-
ne facinus impunitum dissimulat?
cur flagitiosissimum quemque sum-
mo loco habet? cur præ cæteris cul-
tissimi enitescunt, quibus furta ac
rapinæ suppetunt ad splendorem?
quis similem vnquam impuritatem
vel cogitavit? nisi (quod in hac gen-
te iam diu spectatum est) qui Chri-
stianorum pudori & pudicitiæ fuit
exprofesso hostis? Sed quē ille qua-
dif-

DENVNCIAT. AD BELGAS. II

disciplina contineat? ad quod tribunal sifstat? quibus legibus reum peragat? quibus iudiciis damnet? qui omnes magistratus redigit in ordinem; qui tribunalia evertit; suffragia comitiorum tam in urbibus, quam provinciis abrogavit; immetritas civitates, quæque ad eius successus non parvum momentum attulerunt, molestissimis praesidiis opprescit; nonnullarum splendidissima domicilia, quorum municipatus ad Germaniæ sacrosanctum Imperium pertinebat, in cancellos suorum latronum mutavit; noxam atque innocentiam, sacra ac profana nullo discrimine habuit. Quæ omnia quotutiora redderet adversus ignaviæ vestræ posteritatem (quæ tamen nulla vñquam ex offibus vestris exoriatur, publicè fatagit) an non antiquissimæ nobilitatis dominia ac iurisdictiones abolevit? oppidorum ac arcium dominos, quorum opera ad ministeria istius lanienç superbis-

simè

12 GUILIELMI AVRASTONIS

simè est usus, inter infimas classes se-
dentario vulgo æquavit? nonnullos
etiam inauditos procul omni tribu-
nalis vestigio furcis affixit? Fuerit
verò ei commodum, multorum vir-
tutem vel læsæ maiestatis, vel hære-
fesos arcessere, quibus (Deum im-
mortalem testor) nihil tam cordi
fuit, quam regiam maiestatem con-
servare, leges, iudicia, patriam tue-
ri, seditiones atque turbas averte-
re, conscientias piorum civium ex
præscripto verbi Dei tranquillas
constituere, fontes punire, atque sic
confirmata Republ. vnumquemque
in suo ordine ac dignitate indem-
nem præstare; cur igitur non facit
hic grassandi finem? quid merue-
runt ordines Ecclesiastici (quorum
Camillus videri vult) ut de invete-
rata eminētia, quæ ante eum sem-
per illæsa mansit, deiiciantur? opis
bus spolientur? communi reatu
comprehendantur? An hoc est Ca-
tholicam (quam iactat) Ecclesiam
defende-

defendere? avitam religionem afserere? hæreses tollere? cum Abbatias, Collegia, Conventus demolitur? templa auro, argento, gemmis, purpura, antiquissimorum Regum ac Principum liberalissimis donariis spoliat? Sacrilegiis ipsis faburratas classes in Hispaniam dimittit? Denique illis præcipue rebus vim facit, & sacrilegas manus infert, quas nullus vñquam hostis Albanica religione imbutus ausus est tangere? Quam execrabilium injuriarum Lernam, qua omnes (vt experti estis nullo discrimine) ordines oppressit, si quis iusto animi libramine secum perpendat, credo non hominis esse dicet, ne impij quidem atque extremè infani, sed Mahometicæ aliquius tigridis, quæ non aliud agat, quam vt universum simul omnium Christianorum sanguinem, nedum nostrum paucorum, forbeat, vnoque haustu ingurgitet. Nam sive divinam agit causam, quod ad violatam attinet

attinet religionem, sive regiam,
quod ad lælam rebellione eius ma-
iestatem, turbatamque seditione
Reipubl. tranquillitatem (quæ duo
capita hæc Tyrannis violentiæ suæ
prætexit) cur extra caussæ fines fese
effundit in nihil meritos? cur æraria
expilat? civitatum proventus inter-
vertit? privatas omnium possessio-
nes decurat? Commercia, pacta ne-
gociatorum, sudores mechanico-
rum, obsonia & minima quæque
esculenta decimat? Denique cur
etiam illa bona tanquam integra ad-
dicit fisco, quæ tabulis creditorum
sunt obnoxia, nulla habita cuius-
quam vel syngraphæ vel hypothecæ
ratione? Dicat tandem quos oppu-
gnet, atque ad poenam persequa-
tur, quos item defensos servatosq;
velit, qui neminem excipit, ne illos
quidem, à quibus clam submissis in
Hispaniam consiliis accersitus adeat,
à quibus cupidissimè receptus, ac
fortissimè adiutus est, sine quorum

opc

n,
a-
ne
io
iæ
se
ia
r-
o-
e-
o-
ue
ur
d-
m
f-
æ
i-
a-
l;
os
n
t,
c
n
c
ope nunquam huc usque potuisset progredi. Sint vero adhuc degeneres animi, qui extremis oppressarum rerum reliquiis acquiescendum ducent, qui obduci hisce vulneribus longa patientiae consuetudine cicatrices sperent, qui successorem hoc vastatore mitiorem expectent, illi velim videant, quam inde sibi imaginentur mitigationem, ubi Rege ab eiusmodi artificibus oppresso, ne faciali quidem iure arbitri pacis cum omni observantia missi inviolati praestentur. Clementiam praestet? aut ignoscere sciat illa coniuratissimæ Tyrannidis officina, quæ, quam ne simulare quidem hoc possit, satis evidenti exemplo pridem patuit, proposita (si diis placet) ad malorum omnium solatium veniae formula. Quæ postquam instar aurei mali excepta fuisset omnium desideriis, quid aliud venata est, quam ut, quicunque rei adhuc facti non essent, hi è latebris suis sua ipsi sponte in

16 GVLIELMI ARAVSIONIS

te in tabulas damnatorum sese de-
derent? ut quotiescumque respiraf-
set hic carnifex, tum velut de corte
protraheret ad lanienam, qui sua
sese stultitia sic illaqueassent. Excus-
tiantur (si libet) singula verba, nul-
lus illic apex est, qui non in modum
illicis atque hami expositus sit, ad
inescandos etiam illos, qui nec co-
gitarint quidem vñquā (quod qui-
dem Tyranno religiosissimum est)
de Religione. Profectò nisi extre-
mi solatii punctum invidisset vobis,
saltē nuper Reginam serenissimam
Sacratissimi Cæsaris filiam, in pa-
rentum ac mariti ditiones deve-
ctam, more maiorum obtulisset
oculis vestris ad lætitiam, dedisset
aditum, fecisset gratiæ alicuius lar-
giendæ (qui mos est) potestatem,
supplicibus libellis locum aperuif-
set: At illam lintribus per Gelriæ
obscura littora raptatam, quanta ce-
leritate, non Dominæ, sed capti-
væ instar, per campestria Brabantiaæ
traxit?

traxit? ne vel amoenitate avitarum
regionum, vel splendore urbium ca-
peretur, vel puellari commiseratio-
ne preces affictorum colligeret,
quas ad pulvinaria Regis mariti re-
funderet. Qua festinatione tamen
quam felix explendæ tyrannicæ li-
bidinis invenit compendium, cum,
quanto maximo sumptu atque cul-
tu vobis convocatis tanquam ad Pa-
negyricum novæ dominæ ac spon-
sæ, inopinata impudentia ingen-
tem pecuniæ vim extorsit, ut scilicet
suo beneficio dotatam, non vestra
munificentia donatam obtruderet
Regi: Quid? quod tam periculosè
ac despectim classe hyberna detru-
sam etiam contumelia prosecutus
est, cum eius nuptias, quas opor-
tebat tot regnis esse festas & faustas,
tristi luctu funeribusq; foedavit. In-
tellecto enim Montignij Baronis
vxorem quasi cum patrona depreca-
tum proficiisci, etiam illic prævenit,
ne vel Regina cuiquam mortalium

B

lætitiam

lætitiam adferret suo coniugio , vel
miseræ foeminæ copia fieret (si ni-
hil aliud) saltem extremum valedi-
cendi marito. Quo vel unico faci-
nore cunctis totius orbis populis in
promptu est perspicere , Hispanici
Papatus, ejusq; conjuratorum mon-
strofam crudelitatem, qui cum Mar-
chioni Bergensi cubiculario quādo-
que Regis , eiusque quasi collacta-
neo , cicutam porrexissent , Monti-
gnium , quod frater Hornensis Co-
mitis esset , quadriennali carcere ex-
carnificatum penè spectante vxore
sustinuerint iugulare . Hoc erat epi-
talamium scilicet canere Regiis nu-
ptiis, Hoc erat panegyricum cele-
brare Imperiali puellæ, Germanico
sanguini, Regiæ vxori, nepoti , tot-
que modis coniunctis etiam absque
connubio. Sic Hispánicus Senatus
inquisitorio spiritu accensus ius gen-
tium servat. Regium iusjurandum
præstat sacrosanctum , honorem ha-
bet ordinibus inferioris Germaniæ,
qui

qui evocante & iubente ipso Rege eos viros ad eam legationem protruferant. Excutiantur rerum gestarum historiæ, respiciantur gentium omnium mores, perlustrantur mundi totius plagæ, quæ vñquam Scytharum feritas, quæ Anthropophagorum fames istiusmodi laniatum commisit? Sed his iniuriis ope istorum coniuratorum, quos in Hispaniis habet per Regis & Reginæ capita, per Procerum cervices, per civitatum iura, & innocentium ciuium iugulos circumferendis, materiam aliquam suppeditant manda- ta, quæ regiæ voluntatis prætextu iactitat: Illam mihi dicat vnde de- promat superbiam, qua viduam Hor- nensem territoriis & bonis Imperio Germanico subiectis, & D. Bato- burgicum feudis eiusdem Imperii antiquissimis immeritissimè extru- fos, ne mandati quidem Imperialis audita Maiest: ad decreta Togato- rum comitorum restituit? Cur que-

B 2 fo in

20 GVLIELMI ARAVSIONIS

so in illos etiam graſlatur , quibus
neque cum hærefi (quam clamat)
neque cum ſeditione quidquam
commune fuit? niſi quod omni ge-
neroſo ſanguini ſit infestus? quod
pulcherrimis quibusque dominiis &
opibus inhiet? Auditis hæc & vi-
distis, & adhuc ad absolutem imma-
nissimi Tyranni molem quicquam,
ut accedat, expectatis? At vos, ô bo-
ni , ſcitote quicquid eſt , quod ille
adhuc conetur (conari autem nihil
potest, niſi quod nunc tandem ad
extremum provexit incrementum)
id , ut in caput & iugulum eius ver-
tatis , in veſtra eſſe potestate , ſi ex-
empla eorum ſecuti , qui noſtra fi-
deli ope implorata , armatis præſi-
diis ſeſe munierunt , felici tædio
concreſcentem ſervitutis iugo cer-
vicibus veſtris callum detruncetis.
Sin verò oblatam occaſionem , ea-
dem qua ante triennium vel cæcita-
te , vel ingratitudine , neſligatis, ni-
hil aliud futurum expectate , quam
vt idem

ut idem choragus , qui identidem
inter famam discessus sui & adven-
tum successoris suspendit animos
vestros , fabule , quæ ex afflictissima
protasi in hanc] cruentissimam epi-
tasin crevit , imponat catastrophen ,
cuius dolor non ad unum aliquod
regale culmen pertingat, sed (quod
nemo unquam Poeta vel in scena
ausus est fingere) ad excidium, quo
reliquiæ omnis dignitatis , honesta-
tis, & libertatis , quæ hactenus om-
nes ordines Belgicos ornârunt , se-
mel evilescant & concidant. Exspe-
ctate inquam, ô multo afflictissimi ,
ut omni Religionis mentione (quo-
cunque demum ea nomine tam Ca-
tholicos, quam Hæreticos, ut hostes
nostrî loquuntur , comprehendit)
deposita , munitis duntaxit paucis
portibus ad decimandas negotia-
tiones vestras, reliquas omnes nobil-
lium dominiorum arces , urbium
portas , propugnacula , muros solo
æquet, instrumentum bellicum (cu-

B 3 jus

lus premium vix justi alicujus regni
opes æquent) cum reliquis (quod
pridem vidistis) ærariorum & tem-
plorum thesauris in Hispaniam de-
portet , vectigalia vestra & census ,
quibus magistratum vestrorum
dignitas , munitionum impensa , ci-
vium securitas , pauperum ærumnæ
fustentata sunt , in fiscum & prædam
Marranicæ avaritiæ extorqueat , do-
nec honestissimorum humanissimo-
rumque civium cœtus in Nomadum
& Scytharum feritatem exaspera-
tur , Collegiorum dignitas in explo-
ratorias Franciscanorum speculas
degeneret , reliqua excultissimarum
regionum oblectamenta pro Lybi-
cis solitudinibus obsolescant : deni-
que quidquid ubique fuit rerum
privatarum , publicarum , sacrarum ,
profanarum , quidquid operæ , labo-
ris , industriæ , id in eternam confle-
tur prædam , cuius ipse nunc inestim-
abiles primitias secum abradat ,
quod deinde renasciturum sit , id in
singu-

singulos annos (sicut Promethei o-
lim fibræ vultures paverunt) egen-
tissimum quenque & rapacissimum,
qui ex Bethicę mutilatis opilio-
bus sit successurus, expleat, dicit, or-
net, armet, efferatum reddat in li-
bera liberorum vestrorum colla.

Quod eum moliri tametsi vos jam-
dudum innumeris exemplis specta-
stis atque experti estis, tamen, quò
evidentius cognoscant, maximè,
qui nullas non etiam notissimas in-
jurias ad solatium suę ignavię ac-
commodant, hoc ineſt illi lēnoci-
nio mystici veneni, quo pridem
partim publicè, partim privatim tam
extorquere, quam e blandiri vobis
conatus est, ut acta omnia sua rata
haberetis, quicquid ipse designasset,
id utile & necessarium ad constitu-
tionem Reipub: vestroque consilio
& jussu factum renunciaretis, scisc-
retis, legem esse juberetis. Videtis
ne quantum honorem deferat?
quantam autoritatem vobis relin-

B 4 quat?

24 GVLIELMI ARAVSIONIS

quat? nimirum, quibus extra hære-
feos, & rebellionis caussam armata
Tyrannide & nomen & res abstulit,
ijs unicum potestatem relinquit qua
ipsi vosmet scelerum omnium tam
in deos, quam in homines damne-
tis reos, ac perdatis. Quod si semel
consecutus esset, tum profecto no-
do vos constrinxisset Herculeo,
quem neque nepotes vestri essent
soluturi unquam plorando, nec si
mitior quisquam ex factione impu-
rissima succederet (ut maximè alie-
nus esset ab ejusmodi atrocitate)
potestatem haberet vel ad latum
unguem recedendi ab ijs legibus,
quas iste draco, non tam suo jussu,
quam vestris suffragijs sanctitas &
consecratas reliquisset. O porten-
tosam insolentiam, libidinosissimam
Tyrannidem, nequissimam insultan-
di proterviam, qui afflictissimis &
miserrimè oppressis non solum in-
gemiscendi, plorandi, querendi eri-
pit facultatem, sed ipsos etiam do-
lores

Iores ac ploratus, invita vultuum serenitate gaudijs & applausu cogit mentiri. Quis unquam Siculus ita confisus est suis successibus? ut scelerata sua pro legibus fancire ausus fuerit, vocatis ad suffragia etiam ipsis spoliatis atque oppressis? Vlciscendis & tollendis adversariis omnes Tyranni imposuerunt furoribus modum, hoc uno fine aestimarunt omnem potentiam. Quin & tunc, cum sœvirent, parcere maluissent, si absque metu tueri dominatum licuisset. Nemo sibi perpetuitatem promisit, nemo fortunam, quæ semel favisset iniquitati, speravit hæreditariam fore suis nepotibus. Phalaridem occupata Republ. sœvire coegit necessitas, à voluptate sœviendi ita abhorruit, ut à suppliciorum architectum captata humanitate incluserit propriæ machinæ. Noluit vim naturæ inferre, ut à calamitatibus & mortibus abessent propriae pereuntium voces, questus, su-

B 5 spiria,

26 GUILIELMI AVRASIONIS

spiria, lamentationes: Iste, cum ma-
et regna & populos ad exitium,
non ab homine vocem taurinam
exigit, sed (quod multò atrocius est)
vobis ipsis oppressis celebrandos
miseriarum & clodium vestrarum
triumphos obtrudit. Cujus atrocitatis
si quis hactenus nullam animo
suo impressit imaginem, ille tandem
oculos convertat ad illam nuper in
arce Antverpiensi erectam statuam,
illam, inquam ita omnibus superbiæ,
arrogantie, furoris, impietatis
numeris absolutam, ut certo constet
ad fictionem non solum non suffi-
cisse in Belgio artifices, sed & per
Italiam atque Hispaniam quæsitos,
qui consentaneo impietatis, & blas-
phemiae spiritu inflati atque accen-
si, unam tandem ideam exprime-
rent, quæ omnes veterum Salmo-
neos, Atreos, & Gigantum *Geopat-
hias* immanitate superaret. Scilicet
enim stat ille theatrica basi sublimis

EX AERE CAPTIVO (ut iactitat)

con-

conflatus , jacent sub pedibus non modo illi , quos optimè de Rege meritos pessimo mortis spectaculo sustulit , verum etiam quidquid vel est , vel fuit reliquæ nobilitatis ac populi , adjacent arma vestra hactenus libertati asserendæ hostibusque depellendis comparata , ijsdē comminuta , confracta , protrita pedibus , libelli supplicum cum aversis & surdis repudiantur auribus , dextra motus manu compescuntur , pax restituitur , hoc est , omnes suffragiorum , legum , comitiorum , consiliorum liberò voces comprimuntur : Mox Α'ΛΕΞΙΚΑΚΟΣ ηο'Σ serenat cœlum , pellit omnem pestiferam exhala-
tionem , ut gramina fiant innoxia pecori , hoc est , ut profligato verbi Dei rore locum inveniat Antichristus , ubi effundat caliginem & nu-
bes perditionis publicæ . Sinistra caduceum tendit , ut intelligatur Tribunitia potestate adesse jus vite & necis : Huic subjecta est ara Dei patrum

patrum nostrorum, quæ ritu Saracenice superstitionis (quæ gens huic Triumphatori avita est) holocausto nideat, quo ex impiorum Paparum, sacrificulorum, monachorum calidis lupanaribus assurgat in cœlum ad foedandam faciem Dei. Ecce beluam tandem non modo formidabilem, verum etiam voluptate scelerum gestientem, vestrarumque calamitatum suavi pruritu insultantem vobis. Quæ cum talis sit, quid obsecro vel divini, vel humani juris inconcussum, aut intactum reliquit? Quis est vel Deorum omnium (ut ita dicam) vel hominum, qui quidquam suum dicere possit, postquam hujus Lernæ fauces complexæ sunt omnia? An non semel sine discrimine quicquid est tam hominum quam rerum per Belgicam nostram id velut uno iatu ad perpetuam cum servitatem, tum reatum arripit atque absorbet? Quid dico? an non una quasi ancipiti plaga detruncat etiam

etiam in posterum materiam omnem sperandi meliora , cum ea vos conditione relinquere conatur , ut ex felicitate istius Tyrannidis successoribus suis stabiliat æternam latrocinandi officinam ? eamque vestris communibus sententijs crudelitati velut aram consecratam deditet ? Sin vero Fata criminibus istis diuturnitatē abrumpant , nec sīnant vim regnare diutum reliquis quidem civibus ope divina , nostrisque sanguinis , & fortunarum omnium sumptu fidissimè servatis , vos in primis , qui magistratum geritis , vel implacabilibus adversariorum vestrorum furoribus obijciat , vel certè ad caussam dicendam legitimis judicijs obnoxios relinquat ? secumque ad talionis pœnam præcipites trahat ?

Et certè quanquam oportebat istius vastationis vos , qui saluti publicæ sacramentum professi estis , ne spectatores quidem existere , nedum actores ,

30 GVLIELMI ARAVSIONIS

actores , adiutores, & satellites , ta-
men quamdiu primis tumultibus
caussa discerni non potuit, & specie
puniendæ seditionis , atque hære-
f eos latere datum fuit Tyrannidi ,
superfuit excusandæ ignorantiae lo-
c us aliquis. Postquam verò ille sub-
lata (unde sœviendi prætextum
sumpsit) seditionis materia , nullo
habito personarum, locorum, ac re-
rum discrimine, universa patriæ cō-
moda, tanquam commissa vertit in
servitutem & rapinam , idque nun-
quam edita regia voluntate , quem
obducetis colorem , si id vobis suf-
fragantibus fecisse videbitur ? Quo
exitiali atramento ne se fatalis sœpia
condat , vosque fugiens oblinat at-
que eludat , in vestra potestate est
non solum ut culpā omnem , quam
communicatione immitissimarum
actionum contraxisse videri possitis,
expietis , verum etiam inita nova
gratia in posterum omne periculum
vitetis. Si deditis urbibus, abiectoq;
Tyranno

T
re
tr
li
co
vo
pl
ex
pe
fir
ce
m
ste
di
of
m
qu
m
m
fu
ro
cu
ex
qu
pa

Tyranno in nostrum patrocinium
recepti , deinceps de communi pa-
triæ salute sarcienda intenti esse ve-
litis. Quod ut propensius faciatis,
commonent vos juris jurandi vestri
voces , quo singuli vestris civibus,
plurimi etiam mihi alligati estis,
exempla clarissimarum civitatum ,
portuum, fluminum, ostiorum, quæ
sine exemplo (ut videtis) jugum ac-
ceperunt , classesque & præsidia
mea receperunt, ut tutius (ecce præ-
sto adsum cum instructissimis subsi-
dijs nullo præteritæ ingratitudinis
offendiculo alienatus , ut vel extre-
mi certaminis pignore fidem meā ,
quam patriæ, patrimonijs, & inpri-
mis ijs debeo, apud quos magistratu-
me hactenus nunquam abrogato
fungi Rex jussit) liberem. Cuius ab-
rogationis cum ille nunquam se-
cundum nostrates leges mandatum
exhibuerit , nec fidem hactenus ,
quam debeat , ad potestatem usur-
pandam vobis fecerit , sed è diverso
suppo-

suppositicijs Hispanicæ aulæ statio-
nibus populo Belgico exagitando
edicta fixerit atque refixerit: Videte
obsecro , quanto sanctius sitis eum
secuturi, cui meministis plus minus
ab hinc sexennio ex formula totius
transmarini Regij Imperij curam
demandatam, quemque scitis multa
præclara tam sua , quam liberorum
dominia inter vos possidere , ejus-
demque hæreditarium jus esse, Bra-
bantiæ , & Marchionatus Antver-
piensis libertatem tueri : quām bar-
barum advenam, qui vobis tanquam
hostibus nihil reliquum faciat. Su-
pereft igitur ut deseratis Sardana-
palum effeminitissimum, Phalari-
dem crudelissimum , tyrannum dijs
simul atque hominibus æquè invi-
sum : Denique (ne quid metuatis)
pridem Comitijs Imperialibus om-
nium sententiarum consentientibus
decretis damnatum. Qui tamen ni-
hil vnquam in quenquam potuit ,
nisi quem vel discordia fregit , vel
qui

dui sponte subiecit cervicem. Qui,
quo certius tandem & ipse procum-
beret in fata sua , ecce quo vesaniæ
atque furoris tunc inferbuit , cum
etiam satellites editarum cædium
machinis suppliciorum suorū (quod
nemo unquam fecisse legitur tyran-
nus) inclusos funestissimis exemplis
jugulavit. Quem exitum nemo, qui
tyrannorum norit ingenia , dubitet,
quin etiam vobis omnibus destina-
verit, nisi oblata sanctissima occasio-
ne lubentissimè servati, quam perti-
nacissimè perire malitis. Quam se-
curus fit , quam prorsus nullis nita-
tur viribus , videtis , qui sparsis per
pauculas urbes paucissimorum la-
tronum manipulis , libidinibus &
delicijs altum sese condidit , neque
ad ulla sana consilia convalescere
sustinet . Ad novas copias condu-
cendas, vel illis etiam maximis spo-
lijs, quæ tam ex vestris facultatibus,
quam nostris exuvijs pridem legit,
quam inventurus esset gratiam, ipse

C. satis

34 GVLIELMI ARAVSIONIS

satis præfigit, cum Megenses cohortes ignominiose exautoraret, Arenbergenses stipendio fraudatas truncaret, Germanicas decimaret, in quibus quam nobiles, grandevos atque exercitatos omni emerita per totam Europam militia tribunos, consignata solenniter fide ad nova autoramenta vocatos, gladio percusserit, laqueo suspenderit, quadratim discerpserit, audivit & in posterum cavebit tota Germania. Quod ad Hispanica attinet supplementa, quorum subinde inanem, ne dicam ridiculum terrorem, spargit, plures illic homo novus & Iudaica perfidia oriundus (quæ occulta ei in nos odij caussa est) inter antiquæ Hispаниcæ nobilitatis genuina stemmata reliquit inimicos, quam hic vel invenit vel fecit. Quod etiam in caussa fuit, cur illam fascinato Regi, atque invito Regis filio extortam expeditiōnem nullus ingenuus miles sit secutus, adeò ut in ipsa Hispania nullum inve-

invenerit exercitum, priusquam vilissimis aliquot Africanorum mancipiorum tyrocinij Siciliæ, Apuliæ, atque Insubriæ præsidia ad spem deducendarum in nostram patriam coloniarum detruncata utcunque adiungeret, quibus in itinere accelerat ea Allobrogum, Alpinorum, & Eburonum colluvies, quæ sub ijsdem signis mentita exoticum nomen barbarico sono vestræ simplicitati passim imposuit. Eijscite igitur, imò unanimi impetu ad talionem corripite exosum tam apud Hispanos quam Italos & Germanos monstrum, cavete elabatur nequissimum caput utriusque Germaniæ triumphis inflatum, ille inquam extremæ crudelitatis archetypus, qui jam pridem præclarissimarum civitatum vestrarum portas, portus, compita omnia cadaveribus civium vestrorum foedavit, qui neque sexui, neque ætati, neque dignitati pepert, qui liberorum hominum vitam plus

C 2 quam

quam pecudum laniena mactavit,
orbitatem, luctum, reatum, promi-
scuè omnibus domiciliis intulit, ma-
ctatorum corpora vel in furcas su-
stulit, vel ad sepulturam conquiri
vetuit, vel certe omni sepeliendi
honore, solennique comploratu ex-
clusit. Ego vicissim nunquam vobis
deero, quem videtis vel etiamnum
eo profecisse, ut si mari fugam ten-
tet, classibus meis se obseptum ex-
periatur, si Galliam respiciat, in mu-
nitissimarum civitatū incurrat præ-
fidia, si eas vias relegat, quibus in-
gressus est, illac mea castra opposita
fentiat. Reddite vos tandem liber-
tati, libertatem Reipublicæ, Rem-
publicam pristino ornatu excultam,
atque ab isto luctu erectam Regi,
qui si vel nunquam absens fuisset,
vel Ius gentium legatorum nostro-
rum libero commeatui conserva-
set, (quod ei perfidia istiusmodi cō-
sultorum non licuit,) nunquam ad
hoc rerum omnium nostrarum ex-
cidium

cidium devenissemus. Quibus cum non aliter convalescere ad salutem licuerit, nisi ut sumptis armis vis vi deturbetur, ne quem ratio nostri consilij fugiat: has esse mihi, nec ullas alias hujus belli caussas Deum immortalem, qui mihi justissimæ defensionis dux adeat, testor, ut:

Incolumi Regis Maiestate, rescissis omnibus edictis, quibus vis fit conscientijs & legibus, libera fiat amplecti volentibus Prophetarū, Christi & Apostolorum doctrinā, idque ad exemplum Ecclesiarum hactenus ea doctrina utentium, recusantibus (si quieti esse velint, & fuisse demonstrent) nulla injuria uti, frui suis rebus liceat.

Inquisitionis nomen iu sempiternum dispungatur.

Sophistarum, Monachorum mendicantium, & cum his conjuratorum conatus coercentur.

A Republica removeantur, qui legibus in eā locum habere non

G 3 de-

38 GUILIELMI AVRASIONIS

debent, multò minus, ut armis af-
fligant simplicium animas.

Spoliatis domicilia, res, patrimo-
nia, existimatio, immunitates, privi-
legia, leges, quibus conservetur li-
bertas, restituantur.

De Republica administranda, co-
mitijs Provincialibus rogetur more
maiorum.

Ea res ad Regem ipsum, & Ordines,
qui per singulas provincias e-
vocari soleant, pertineat, non secre-
tò agitetur inter homines mercede
conductos, cætera, alienos, quorum
perfidia & rapacitate ad istiusmodi
calamitates deuentum est :

Magistratu, militia, provincia
abeant, quibus Iura provinciarum,
pactaque inaugrandorum Princi-
pum obstant.

Ille ipse, qui nullo hæc unquam
testimonio Regiæ voluntatis in po-
pulo Belgico sustulit, sistatur, ut in-
tra fines nostros caussam dicat iura-
tis legibus & moribus Belgicis, red-
dat

dat actorum suorum rationem, ex-
periatur judiciorum eventum.

Qui quoniam à proposito rece-
furus non est, nisi, ut quæ semel ab-
rogata atque antiquata tenet, ea ad
extremam vestram perniciem reti-
neat: ut quæ amissa nolitis, mecum
vindicetis, vindicetis, tueamini, et-
iam atque etiam per meam ac ve-
stram fidem, charissimæ patriæ ex
Iurisjurandi formula devinctā, vos
obtestor & evoco, ni faciatis, me ex-
tra noxam fore, si quid durius ad-
movendum sit, plenissimo modo,
quo ad fieri potest, protestor. Sin
(quod felix faustumque sit) omen
recipiatis, præsto estote, ut primum
Christo Deo unico servetori no-
stro, post Regi legibus juratis ac-
quiescenti, tandem mihi patrono
patriæ & libertatis vindici fidem ju-
retis. Quam si inviolatam præstite-
ritis, mihique tam ad religionis,
quam etiam legum, ac judiciorum
pacem sine cuiusquam ordinis inju-
ria

40 GVLIELMI ARAVSIONIS
ria constituendam adiutores sitis ,
tum demum expectandum scitote ,
ut ante omnia placato numine , red-
dito suæ potestati Rege , constituta
Reipub: tranquillitate , negotiatio-
nes vestras liberrimo commeatu per
Germaniam , Angliam , Galliā , Sar-
matiam , à quibus incomparabili re-
rum omnium vestrarum iniuria vos
inhumanissimus valetor abruptit , re-
cuperetis , proculque omni decima-
tionis , direptionis , servitutis injuria
exerceatis . Hæc habui , quæ ante
arma , vobis , qui adhuc in Tyranni
potestate estis , denuntiarem , ne in
posterum cujusquam pertinacia ex
erroris prætextu proferat excusatio-
nem .

Datum , xvi. Iunij. M D L X X I I .

IUSTICIA , & PIETAS , validæ sunt
Principis arcis .
Nulla Tyrannorum Vis diurna manet .

F I N I S .

s
fitis,
tote,
e, red-
tituta
ciatio-
tu per
ā, Sar-
bili re-
ria vos
ipit, re-
ecima-
inuria
iae ante
Cyranni
, ne in
nacia ex
cusatio-

xii.

alida sunt

erna manet.